

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1031/4
Podgorica, 01.08.2016. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list CG", br. 73/10 i 32/11), postupajući po prigovoru gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1031 od 01.07.2016.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o., emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden pod brojem 02-1031 od 01.07.2016. godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrázloženje

Dana 01.07.2016. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), kao emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1031 od 01.07.2016.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog emitovan 15. juna 2016. godine u okviru programa „TV Pink M“ u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u 19:00, 20:00 i 21:00 časova, u kojem se kako navodi podnositelj prigovora „osnivači dnevnika Vijesti, Željko Ivanović i Miodrag Perović vrijeđaju, diskvalificuju i optužuju na način koji je višestruk problematičan sa stanovišta poštovanja principa novinarskog izvještavanja“. Podnositelj prigovora posebno ističe uvodni dio predmetnog priloga, koji citira: „Povodom najnovijeg pokušaja samoproglašenog stručnjaka za medije Gorana Đurovića da koristeći Skupštinu CG za ostvarivanje svojih ličnih i poslovnih interesa u lobiranju za vlasnike tabloida Vijesti koji putem oponizacionih medija u javnost šalje neistinu o konkurenčnim televizijama njegovih poslodavaca...!“ Podnositelj prigovora takođe navodi da „autor priloga i uredništvo Pink TV pominju zahtjev pomenutih direktora Pajoviću koristeći kontekst za dodatne diskvalifikacije i uvrede Željka Ivanovića: 'Radenović i Drobac traže od Pajovića da saopšti u kom svojstvu se obraća Skupštini Goran Đurović, da li je formalizovao svoj status lobiste Vijesti ili zloupotrebljava funkciju člana Savjeta Javnog servisa što je i neumjesno i predstavlja konflikt interesa'“.

Emiter je, prema navodima podnositelja prigovora, prekršio Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list CG“, br. 35/11 i 07/16, u daljem tekstu: Pravilnik) time što je:

- prekršio načelo objektivnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti“), „tendencioznim komentarisanjem činjenica, njihovom jednostranom interpretacijom i sugestivnom kontekstualizacijom“, objavljuvanjem tvrdnji, odnosno, po mišljenju podnositelja prigovora, „diskvalifikacijom da su Vijesti tabloid, da vlasnici Vijesti imaju lobistu u Savjetu RTCG, da ga za to lobiranje faktički i plaćaju!“.

- prekršio načelo nepristrasnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog“);
- prekršio načelo slobode objavljivanja komentara (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „sloboda elektronskih medija da u skladu sa svojom uredivačkom politikom komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, državnih organa, političkih partija i drugih institucija, kao i obaveza da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu“), jer, po navodima podnosioca prigovora, emiter nije saopštilo da li je u predmetnom prilogu „*rječ o komentaru, već je netačne i tendenciozne stavove saopšti(o) u formi uobičajene servisne informacije!?*“;
- emitovao sadržaj koji „spada u govor mržnje“ (koji je prema čl. 4 Pravilnika definisan kao „svi oblici izražavanja kojima se podstiče, omogućava podsticanje ili širi mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosnog doba, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orientacije“). Takav stav temelji na ocjeni da „*stalnim ponavljanjem teze da su Vijesti tabloid, autor priloga i uredništvo TV Pink svjesno omalovažavaju nezavisni dnevnik Vijesti iznošenjem netačnih tvrdnji, tim prije što takav pežorativni termin ne koriste za bilo koji drugi dnevni list u CG, čak ni za one koji se sami predstavljaju kao tabloidi a koje ova TV često citira u svojim prilozima! Sve to je smisljeno kako bi se dnevniku Vijesti i našoj kompaniji nanijela materijalna šteta, kako bi se diskreditovali kod čitalaca i oglašivača i time finansijski uništili. Kako se takva formulacija pojavljuju u čitavom periodu od 13. juna do 21. juna, kao i mjesecima i godinama prije tog perioda, jasno je da se radi o tendenciji i smisljenoj kampanji što spada u govor mržnje*“.
- prekršio načelo tačnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost“), jer, po mišljenju podnosioca prigovora „*jasno je da u pomenutom prilogu i citiranim stavovima nema nikakvog suvlasnog osnova, da se radi o izmišljenim i tendencioznim kvalifikacijama dnevnika Vijesti i osnivača Vijest!*“;
- prekršio pravilo druge strane (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti“), jer „*niko iz TV PINK M nije zvao Željka Ivanović za izjavu ili komentar povodom pomenutih diskvalifikacija i neutemeljenih optužbi*“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimke emitovanih spornih programskih sadržaja emitera „TV Pink M“ i sačinio nalaz dana 05.07.2016. godine (akt broj 02-1031/1 od 05.07.2016.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija za elektronske medije je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da,

u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1031/2 od 07.07.2016.god.).

Dana 15.07.2016.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-1031/3 od 15.07.2016.god.) u kojem se navodi da je „*15. juna ove godine emitovan prilog u kojem informišemo javnost da su direktori TV Pink M i TV Prva uputili zajedničko pismo predsjedniku Skupštine Crne Gore, u kojem saopštavaju svoja reagovanja, mišljenja i stavove povodom tvrdnji koje je gospodin Goran Đurović izrekao u dopisu parlamentu u pogledu (ne)ispunjavanja zakonskih obaveza ova dva elektronska medija. Činjenica da je riječ o djelovima sadržaja zajedničkog pisma dva direktora predsjedniku parlamenta, jasno je saopštena i ne ostavlja prostor za dilemu u pogledu izvora i žanra priloga*“. Nadalje, emiter se osvrnuo na pojedine navode iz prigovora:

- podsjetio je da „*kada je u pitanju prenošenje saopštenja, pisanih i drugih izjava i tvrdnji drugih ličnosti, medija, javnih dokumenata i sl., bez komentara našeg autora ili redakcije - naša dužnost je da tačno prenesemo suštinu toga što je saopšteno*“. Po njegovom mišljenju, „*u konkretnom slučaju, kriterijum istinitosti, izbalansiranosti i sl. za nas je da li smo vjerodostojno i bez uređivačkih intervencija koje mijenjaju smisao prezentirali pomenuto pismo, ili ne. Mi smo prenijeli djelove bez naših komentara*“.
- „*za sve ostalo na šta podnosič prigovara ukazuje (diskvalifikacije, tendenciozni komentari i sl.), adresa su oni koji nešto javno tvrde, a ne medij koji to tačno prenosi.*“
- „*prigovori po osnovu navodnog kršenja pravila druge strane i korišćenje govora mržnje su*“, kako se navodi, „*neutemeljen*“;
- podnosič prigovora se nije obratio „*sa zahtjevom da iskoristi pravo na ispravku i/ili odgovor u skladu sa članovima 26 do 35 Zakona o medijima*“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

- Dana 15. juna 2016.g. u 19:00, 20:00 i 21:00 sat u okviru informativne emisije „Minut, dva“, emitovan je prilog u trajanju od 96 sekundi, sljedeće sadržine (transkript):

Prilog: „Povodom najnovijeg pokušaja samoproglašenog stručnjaka za medije Gorana Đurovića, da koristeći Skupštinu Crne Gore za ostvarivanje svojih ličnih i poslovnih interesa u lobiranju za vlasnike tabloida Vijesti putem opozicionih medija, u javnost šalje neistine o konkurenčkim televizijama njegovih poslodavaca, direktori televizije Pink M i Prva Goran Radenović i Sonja Drobac, zatražili su od predsjednika Skupštine Darka Pajovića da ta grana vlasti zatraži informacije od nadležnih državnih organa i objavi crnogorskoj javnosti uvid u finansijske kartice komercijalnih televizija, odnosno kako koja od komercijalnih televizija sa nacionalnom frekvencijom ispunjava obaveze prema državi, odnosno Budžetu i građanima ove zemlje. Vjerujemo da bi se tako stekao uvid da li država eventualno favorizuje neku komercijalnu televizijsku stanicu, dozvoljavajući joj da pravi enormno veće dugove nego drugi emiteri, piše u zajedničkom pismu Radenović i Drobac. Prema njihovim informacijama, Televizija Vijesti ubjedljivo je najveći dužnik po osnovu neizmirenih poreza na plate kao i obaveze prema Radio-difuznom centru. Taj se dug Televizije Vijesti mjeri u stotinama hiljada eura u odnosu na druge dvije televizije, pa tako umjesto da vlasnici Vijesti plaćaju državi obaveze, od tih para kupuju programe i uz nečiju zaštitu i pomoć opstaju na tržištu. Radenović i Drobac traže od Pajovića da saopšti u kom svojstvu se Skupštini obraća Goran Đurović, da li je formalizovao svoj status lobiste Vijesti, ili zloupotrebljava funkciju člana Savjeta Javnog servisa, što je i neumjesno i predstavlja konflikt interesa.“
- emitovani prilog je dat u formi saopštenja o obraćanju direktora „TV Pink M“ i „TV Prva“ i komentara/osvrta na predmetno obraćanje. Prilog je „pokriven“ kadrovima u kojima se vidi predmetno obraćanje, lica o kojima je riječ u prilogu, kao i ilustracijama ranije objavljenih tekstova na portalima i u dnevnim novinama.
- polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, mediji su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise.

- iznošenje stava/komentara da pojedine ličnosti učestvuju u „lobiranju za vlasnike tabloda Vjesti putem opozicionih medija“, iako mogu zvučati kao „tendenciozn(o) komentarisanje činjenica, jednostrana interpretacija i sugestivna kontekstualizacija“, predstavljaju mišljenje emitera na čije iznošenje ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja i koje iznosi na osnovu svog tumačenja postupaka lica na koje se komentar odnosi. Pravo emitera da slobodno izrazi ovakav (moguće tendenciozan ili provokativan) stav prati pravo podnosioca prigovora da na njega reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora;
- emitovani prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela nepristrasnosti“ odnosno „načela objektivnosti“, koja obavezuje elektronski medij „da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara“, odnosno da „u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja.“

Činjenični dio izvještavanja čini informacija o detaljima obraćanja direktora dva TV emitera predsjedniku Skupštine, kojim su reagovali na prethodno objavljene izjave o njihovim medijskim kućama. Dio uvodne rečenice priloga koji glasi „(p)ovodom najnovijeg pokušaja samoproglašenog stručnjaka za medije Gorana Đurovića, da koristeći Skupštinu Crne Gore za ostvarivanje svojih ličnih i poslovnih interesa u lobiranju za vlasnike tabloida Vjesti putem opozicionih medija, u javnost šalje neistinu o konkurentskim televizijama njegovih poslodavaca,“ predstavlja stav/mišljenje emitera na čije iznošenje ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja i koje iznosi na osnovu svog tumačenja postupaka lica na koje se komentar odnosi. Ne može se reći da je time lično uvjerenje ili mišljenje urednika ili novinara diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme samog sadržaja, odnosno da je datim komentarom neistinito predstavljen predmet informativnog sadržaja.

- nijesu opravdani navodi podnosioca prigovora da predmetni prilog sadrži elemente govora mržnje odnosno da, kako se ističe u prigovoru, „stalnim ponavljanjem teze da su Vjesti tabloid, autor priloga i uredništvo TV Pink svjesno omalovažavaju nezavisni dnevnik Vjesti iznošenjem netačnih tvrdnji“, te da to potvrđuje da se radi o „tendenciji i smišljenoj kampanji protiv Željka Ivanovića koja time spada u govor mržnje“. Ne može se govoriti da je emiter na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, što je zabranjeno Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.
- prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste. Da je to bio slučaj onda bi emiter imao obavezu da, saglasno „pravilu druge strane“, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. U prilogu nije riječ o raspravi, polemici i sl., niti se on bavi utvrđivanjem stavova različitih strana o konkretnom pitanju (čemu služi "pravilo druge strane").
- podnositelj prigovora je imao pravo da emiteru uputi reagovanje, ispravku, saopštenje i sl. o svojim stavovima i činjenicama o predmetnom prilogu, u skladu sa zakonom. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnositelj prigovora nije iskoristio.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da nije opravdan prigovor da je emiter prekršio načelo slobode objavljivanja komentara (koristio je svoje pravo da u skladu sa svojom uređivačkom politikom komentariše teme od značaja za javnost), načelo tačnosti (emitovao je informacije zasnovane na relevantnom izvoru – javnom obraćanju), pravilo druge strane (nije bilo sukoba bilo koje vrste, da bi bilo nužno da stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način), načelo objektivnosti (nije neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja) ili načelo nepristrasnosti (mišljenje urednika i novinara nije diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme sadržaja), odnosno da je na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga (standardi definisani čl. 4 i 8 Pravilnika).

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da emiter nije prekršio član 8 Pravilnika (načela objektivnosti i tačnosti) ni tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno čl. 152 i 196 Zakona o opštem upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Željko Ivanović, podnositac prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

